

Povratimo se prilikama u Hrvatskoj, u mjesecu travnju 1941. Tada se je pod Hrvatskom razumijevala i Bosna i Hercegovina. Općenito govoreći, nije bilo značajnijih nereda na predjelima Hrvatske, čak se i red ubrzo uspostavio. U zapadnoj Hercegovini, zapravo na granici istočne i zapadne, bilo je nereda oko Mostara i Čapljine. Dolazilo je i do manjih okršaja između srpske vojske i Hrvata. Jedan dio Hrvata pograbio je puške i otišao u pravcu prema Mostaru i Čapljini, da brane svoje Hrvate. Koliko se sjećam, s ovim hrvatskim borcima otišli su u službu kao svećenici don Jure Vrdoljak, župnik iz Studenaca, tik do Čapljine, i fra Nikola Ivanković. Ne znam, gdje je on tada bio namješten. Prigodom pada Jugoslavije, u travnju, bilo je nešto provala u trgovine u Mostaru i Čapljini, ali je to odmah zaustavljeno.

Jugoslavenska armija, jugoslavenske oružane snage, čini se da su kapitulirale, prije nego je rat započeo, zapravo prije negoli su bile napadnute. Rezerva je bila pozvana pod oružje. Neki se hrvatski rezervisti nisu ni odazvali, misleći, da je to već svršeno. Neraspoloženje i nesloga svuda je bila očita. Duh u armiji, vjerojatno i u drugim rodovima vojske, bio je kao da su vojnici osjećali: nema se za što boriti, nema se što braniti. Sigurno je uvelike pridonijelo rasulu jugoslavenske vojske i stvarnost, da su Hrvati, a i drugi, sabotirali. Hrvati su, osim toga razoružavali jugoslavensku vojsku. Bilo je slučajeva da su neki Hrvati pri razoružavanju vojske i poginuli. Ubili su ih srpski vojnici, koji nisu mogli smisliti, da se ta vojska sramotno raspada. Tako je, koliko se sjećam, ubijen brat fra Vilima Primorca negdje kod Žitomislića.

Vojnici su bježali, odnosno odlazili su svojim kućama. Sjećam se, da je naišlo srpskih vojnika kroz Vitinu, koji su bili na putu svojim kućama. Tu su bili zaustavljeni i smješteni u jednu kuću, jer su još bili neredi u Čapljini. Bili su lijepo tretirani. Dr. fra Bono Jelavić, mjesni župnik, budno je pazio, da bude sve na kulturnoj i kršćanskoj visini. Koliko se sjećam, bilo je i u drugim mjestima, gdje su se svećenici ovako ponijeli kao fra Bono. Ovo je trajalo tek par dana, a iza toga su civili preuzeli vlast.

ZIRAL — ZAJEDNICA IZDANJA RANJENI LABUD

Knjiga 70

Dr. Fra IVO SIVRIĆ, *Krvave godine.*

Odbljesci uspomena jednoga od preživjelih.

Broj: 02366 Oznaka:

Glavni urednik: Vinko D. Lasić

Copyright © ZIRAL

Hrvatske Mladeži bb, Mostar

4851 Drexel Boulevard, Chicago, IL 60615, U.S.A.

Tisak: Croatian Franciscan Press